

Ion Varta • Tatiana Varta • Igor Șarov

ASASINĂRILE ÎN MASĂ

DIN RASSM ÎN PERIOADA

Mar Terori

1937-1938

**Documente desecretizate
din arhivele MAI și SIS
ale Republicii Moldova**

Volumul I

CZU 94(478)"1937/1938"

V 30

Lectori: *Elena Oteanu, Gheorghe Ghețu*
Coperta: *Mihai Bacinschi*
Corectori: *Larisa Nosacenco, Lilia Toma*
Redactor tehnic: *Sergiu Vlas*

Această carte a fost tipărită cu sprijinul
Guvernului României – Departamentul
pentru Românii de Pretutindeni.
www.dprp.gov.ro

Conținutul acestui volum nu reflectă în mod obligatoriu poziția oficială
a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni.

Lucrarea a fost recomandată pentru editare de către Consiliul Științific
al Institutului de Istorie, Stat și Drept al Academiei de Științe a Moldovei.

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Varta, Ion

Asasinările în masă din RASSM în perioada Marii Terori (1937-1938): Doc.
desecretizate din arhivele MAI și SIS ale Rep. Moldova/ Ion Varta, Tatiana Varta,
Igor Șarov. – Ch.: Arc: Cartdidact, 2010 (Tipografia „Serebia” SRL) – 828 p.

ISBN 978-9975-61-579-2 (Arc). – ISBN 978-9975-9874-8-2 (Cartdidact).

94(478)"1937/1938"

V 30

Editura Arc

str. G. Meniuc nr. 3, Chișinău, MD 2009;

tel.: (+373 22) 73-36-19, 73-53-29; fax (+373 22) 73-36-23

e-mail: info@arc.moldnet.md; www.edituraarc.md

DIFUZARE

România

SC ALLAS TRADING SRL

500256, Brașov, jud. Brașov, str. Jepilor nr. 6, bl. A6B, ap. 7;

tel.: 0368-452038; fax: 0368-452039

e-mail: books@allas-trading.com; www.cumparacarti.ro

Republica Moldova

ÎM Societatea de Distribuție a Cărții PRO-NOI

str. Alba-Iulia nr. 23/1; MD 2051, Chișinău;

tel.: (+373 22) 51-68-17, 51-57-49; fax (+373 22) 50-15-81

e-mail: info@pronomi.md; www.pronoi.md

© Editura Arc, 2010

© Ion Varta, Tatiana Varta, Igor Șarov

ISBN 978-9975-61-579-2 (Arc). – ISBN 978-9975-9874-8-2 (Cartdidact).

CUPRINS

Abrevieri	vi
Histoire et mémoire des crimes communistes. Préface de <i>Stéphane Courtois</i>	vii
Istoria și memoria crimelor comuniste. Prefață de <i>Stéphane Courtois</i>	ix
Teroarea bolșevică: de la origini la punerea în practică.	
Studiu introductiv de <i>Ion Varta, Tatiana Varta, Igor Șarov</i>	xi
Capitolul 1. ORIGINILE TERORII BOLȘEVICE ȘI PUNEREA ÎN PRACTICĂ A ACESTEIA ÎN PERIOADA 1917-1922	xi
1.1. V. Lenin – autorul concepției teroriste de preluare și exercitare a puterii politice	xi
1.2. Debutul Terorii Roșii. Dizolvarea Adunării Constituante și declanșarea războiului civil	xvi
1.3. Constituirea organelor de represiune. Amplificarea Terorii Roșii. Instituirea lagărelor de concentrare	xviii
1.4. Refacerea imperiului de către bolșevici prin metode violente și reprimarea aspirațiilor de independență ale popoarelor neruse	xxi
1.5. Aplicarea în practică a doctrinei lui Lenin despre războiul civil ca formă a luptei de clasă	xxii
1.6. Anihilarea oponenților politici prin metode represive, teroriste	xxv
1.7. Înăbușirea revoltei din Kronstadt – manifestare clasică a represiunii bolșevice	xxvi
1.8. Teroarea roșie împotriva muncitorilor	xxvii
1.9. Țărănimea – ținta principală a terorii bolșevice. Teroarea Roșie contra țărănimii în perioada „comunismului de război”	xxviii
1.10. Exterminarea căzăcimii de pe Don – crimă a bolșevicilor împotriva propriului popor	xxxii
1.11. Terorizarea intelectualității	xxxiii
1.12. Marea Foamete din anii 1921-1923	xxxvi
1.13. Teroarea Roșie împotriva Bisericii	xxxviii
Capitolul 2. TEROAREA „LEGALĂ” ÎN PERIOADA NOII POLITICI ECONOMICE	xliii
Capitolul 3. LICHIDAREA ȚĂRĂNIMII CA PĂTURĂ SOCIALĂ „DUȘMĂNOASĂ”	xlvi
3.1. „Deschiaburirea” și colectivizarea forțată a agriculturii (1928-1932), forme de teroare împotriva țărănimii	xlvi
3.2. „Deschiaburirea” și colectivizarea în Republica Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească	lviii
3.3. Foametea din 1932-1933 ca formă de exterminare în masă a unor categorii de populație din URSS	lx
3.4. Foametea din RASSM din anii 1932-1933	lxiv
Capitolul 4. TERORIZAREA MEMBRILOR DE PARTID	lxxix
4.1. Teroarea stalinistă în cadrul partidului în perioada 1929-1934	lxxix
4.2. Anul 1934 – începutul epurărilor în masă	lxxxi
4.3. Procesele politice din anii 1935-1938	lxxiii
Capitolul 5. MAREA TEROARE (1937-1938)	lxxv
5.1. Mecanismul Marii Terori	lxxvi
5.2. Aplicarea prevederilor ordinului nr. 00447	lxxviii
5.3. Desfășurarea Marii Terori	lxxxiii
5.4. „Operațiunile naționale” din cadrul Marii Terori	lxxxvii
Capitolul 6. MAREA TEROARE DIN RASS MOLDOVENEASCĂ ÎN ANII 1937-1938	xc
6.1. Filoromânismul transnistrenilor – cap de acuzare pentru condamnarea la moarte	xc
6.2. Reprezentanți ai altor grupuri etnice din RASSM, victime ale Marii Terori	xcii
6.3. Germanii din RASSM, victime ale Marii Terori	xcvii
6.4. Lupta cu Biserica Ortodoxă și cu alte confesiuni religioase din RASSM în perioada Marii Terori	c
6.5. „Operațiunea română” în cadrul Marii Terori din RASSM	ci
6.6. Execuțiile în masă din RASSM în perioada Marii Terori (1937-1938)	cvi
Summary	cxii
TEXTELE PROCESELOR-VERBALE	1
Indice	687